

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 206

Vuoden 2026 toiminnan ja talouden suunnittelun lähtökohdat

TRE:328/02.02.01/2025

Valmistelija / lisätiedot:

Linnamaa Reija, Koskela Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Johtaja Reija Linnamaa, puh. 040 572 9610 ja talousjohtaja Mikko Koskela, puh. 040 133 4422, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Vuoden 2026 toiminnan ja talouden suunnittelun lähtökohdat -aineisto merkitään tiedoksi.

Vuoden 2026 talousarvion valmistelua jatketaan toiminnan ja talouden lähtökohdat 2026 -aineiston pohjalta.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden talousjohtaja Mikko Koskelalle, controller Vesa-Matti Kankaalle, johtaja Reija Linnamaalle, johtaja Mikko Nurmiselle, henkilöstöjohtaja Niina Pietikäiselle, johtaja Pekka Salmelle ja johtaja Lauri Savisaarelle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Perustelut

Vuoden 2026 toiminnan ja talouden suunnittelun tueksi on laadittu aineisto, joka sisältää nostoja toimintaympäristöstä, uuden strategian ja pormestariohjelman valmistelua tukevien muutosalueiden kuvaukset sekä palvelualueiden ja konsernihallinnon vuoden 2026 toiminnan painotukset. Lisäksi aineisto sisältää lähtökohtia talouteen, henkilöstöön ja Tampere-konserniin.

Talousarviovalmistelussa keskeisenä painotuksena on talouden tasapaino-ohjelman laatiminen vuoden 2026 talousarvioprosessin yhteydessä. Talouden tasapaino-ohjelmalla pyritään noin 60 miljoonan euron pysyvään toiminnallista tulosta parantamaan vuosivaikutukseen. Ohjelman toimenpiteet jaksotetaan vuosille 2026–2028.

Strategia ja vuoden 2026 painotukset

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Vuosi 2025 on Tampereen strategian Tekemisen kaupunki viimeinen toteutusvuosi. Uuden strategian valmistelu on käynnistynyt. Lähtökohtana on päivittää Tekemisen kaupunki strategian sisällöt. Strategiapäivitys tulee pohjautumaan mahdolliseen uuteen pormestariohjelmaan. Tarkoituksena on, että kaupunginvaltuusto hyväksyy strategian marraskuussa 2025.

Strategiavalmistelussa on tähän mennessä mm. arvioitu päättyvää strategiakautta ja strategian toteumaa. Lisäksi on kerätty laajasti eri kohderyhmiltä syötteitä strategian sisältöihin sekä toteutettu vuoteen 2040 ulottuva tulevaisuustarkastelu. Näiden perusteella on asiantuntijatyönä valmisteltu tietopohja Tampereen tulevaisuuden kannalta keskeisistä strategisista muutosalueista. Muutosalueet liittyvät teemoihin: kaupungin kasvu, ilmasto ja luonto, hyvinvointi, turvallisuus, alueiden eriytyminen, kansainvälisyys, työllisyys ja elinkeinot, sivistys ja osaaminen sekä uudistuva kaupunkiorganisaatio. Tietopohja tukee pormestariohjelman sekä uuden strategian valmistelua.

Palvelualueet ja konsernihallinto ovat valmistelleet kevään 2025 aikana vuoden 2026 toiminnan painotukset ohjaamaan talousarviokehityksen ja talousarvion toiminnan tavoitteiden alustavaa valmistelua. Painotukset perustuvat nykyiseen strategiaan, pakollisiin toimintaympäristöstä nouseviin muutoksiin (esim. lakimuutokset) sekä kriittisiin toiminnasta nouseviin tarpeisiin ja toiminnan jatkuvuuden turvaamiseen liittyviin teemoihin. Painotukset ohjaavat talousarvion 2026 jatkovalmistelua, mutta niihin tulee tarkennuksia ja lisäyksiä tasapainottamistoimien, mahdollisen uuden pormestariohjelman ja strategian valmistelun edetessä.

Talouden lähtökohdat

Epävarma maailmantilanne hidastaa Suomen kansantalouden elpymistä. Epävarmat talousnäkymät ja kohonnut työttömyys vaikuttavat kuntatalouden näkymiin. Myös hallituksen puoliväliriihi toi kunnille lisäleikkauksia. Kuntaliiton maaliskuussa 2025 tekemän talousbarometrin mukaan kuntien talouden tilan ennakoidaan heikkenevän ja kolme neljäsosaa kuntien talousjohtajista arvioi talouden sopeuttamistarpeen kohtalaiseksi tai huomattavaksi.

Valtuusto on päättänyt käynnistää talouden tasapaino-ohjelman valmistelun talousarvioprosessin yhteydessä (17.2.2025 § 28). Valtuuston päätöksen mukaisesti tasapainoa tavoitellaan viimeistään vuodelle 2029. Tasapaino tarkoittaa, että kaupungin tulot ja menot ovat yhtä suuret, eli tavoitellaan nollatulosta ilman kertaluonteisia poikkeuksellisia, yli 25 milj. euron vuosittaisen tason ylittäviä pysyvien vastaavien myyntituloja. Talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2026–2029 valmistelua ohjaa vahvasti tämä valtuuston asettama tavoite. Valmistelussa tarkastellaan kaikki talouden osatekijät.

Voimassa oleva valtuuston hyväksymä taloussuunnitelma 2025–2028 on yhteensä tulokseltaan alijäämäinen maaliskuun ennusteen perusteella

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

jopa 174 milj. euroa. Jaettuna tasaisesti kullekin vuodelle kaupunki tekee siten alijäämää noin 43,5 milj. euroa vuositasolla. Voimassa oleva taloussuunnitelma sisältää kuitenkin merkittäviä kertaluonteisia myyntejä kuten Tipotien sosiaali- ja terveysasema. Kertaluonteisten myyntien varaan ei voi rakentaa kuntataloutta, joten vuositasolla tarvittavan pysyväisluonteisen tasapainotustarpeen on arvioitu olevan noin 60 milj. euroa viimeistään vuodesta 2029 alkaen.

Talouden sopeutuksen valmistelutyö on aloitettu kevään 2025 aikana. Valtuuston asettama sopeutustarve tulee vaatimaan vahvan valmistelun lisäksi määrätietoista, priorisoivaa päätöksentekoa ja yhteistä sitoutumista Tampereen tulevaisuuden kehittämiseen pitkäjänteisesti.

Henkilöstön ja Tampere-konsernin lähtökohdat

Henkilöstön osalta keskeistä on, että kunta- ja hyvinvointialan työ- ja virkaehtosopimus vuosille 2025–2028 on hyväksytty. Tampere-konsernin osalta keskeistä on hankintalain uudistus, jolla on mahdollisesti vaikutuksia in-house yhtiöiden omistuksellisiin ja rakenteellisiin järjestelyihin. Lisäksi keskuspuhdistamon toiminta alkaa, raitiotien laajeneminen jatkuu ja Särkänniemen kehityshanke etenee.

Tampereen kaupungin hallintosäännön (1.1.2025) 14.1 § 4. kohdan mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on ohjata toiminnan ja talouden suunnittelua.

Tiedoksi

Reija Linnamaa, Mikko Koskela, Nina Mustikkamäki, Vesa-Matti Kangas, Anniina Ylä-Mattila

Liitteet

1 Kh 12.5.2025 Vuoden 2026 toiminnan ja talouden suunnittelun lähtökohdat

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja yleisesti nähtäville 20.5.2025 www.tampere.fi.

Päätös annettu tiedoksi sähköpostilla 20.5.2025.

Asia liitteineen on katsottavissa kaupungin internetsivuilla www.tampere.fi. Pyydettyessä ote toimitetaan liitteineen.

Tampere
20.05.2025

Leeni Herrala
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§206

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)